

De reddingsbrigade

In deze lessenreeks staan hulpverleners centraal. De vijf lessen kunnen afzonderlijk gegeven worden, je kunt de volgorde dus zelf bepalen. De hulpverleners die aan bod komen, zijn de ambulance, brandweer, dierenambulance, politie en reddingsbrigade. In de lessen wordt ingegaan op de taken van de hulpverleners, maar er wordt ook gekeken naar welke risico's de gebruikte technologieën met zich meebrengen. De lessen hebben zowel doe- als praatopdrachten, waardoor ze afwisselend en interactief zijn.

In deze les leren de leerlingen wat de reddingsbrigade doet en waar je op moet letten als je in de zee zwemt. Waarvoor hangen die vlaggen er eigenlijk? Ze leren ook dat de reddingsbrigade muistromen en drenkelingen opspoot met drones. De uitkomsten hiervan worden gedeeld met eerstehulpdiensten. Deze drones filmen echter niet alleen drenkelingen, maar ook andere strandgasten. De leerlingen worden zich ervan bewust dat niet iedereen het fijn vindt om op de foto of video te staan. Ook denken de leerlingen na over de inzet van drones: in welke situatie is het nodig en in welke situatie niet? Totale duur: 35 minuten.

LESOPBOUW

- Introductie: Wat doet de reddingsbrigade? (5 min.)
- Verdieping: De leerlingen leren over vlaggen op het strand, muistromen en het gebruik van drones door de reddingsbrigade. (15 min.)
- Doen: De leerlingen denken na: in welke situaties mag je wel/geen drones gebruiken? (10 min.)

- Afronding: De leerlingen komen samen tot een conclusie. Is het redden van een leven belangrijker dan de privacy van alle andere mensen? (5 min.)

VOORBEREIDING & BENODIGDHEDEN

Van tevoren kun je een aantal dingen doen:

- Lees de handleiding.
- Digibord met internetverbinding: klik door de slides voor op het digibord.

BURGERSCHAP

In deze les staat de pijler 'participatie' centraal, waarbij de focus ligt op het ontwikkelen van de houding 'Vanuit betrokkenheid samen werken aan een sociaal en ruimtelijk stimulerende en aangename leef-, speel- en leeromgeving' (leerdoel 5 leerplankader SLO burgerschapsonderwijs en mensenrechten-educatie). De leerlingen gaan in deze les na hoe het strand een aangename omgeving kan zijn en of de reddingsbrigade drones mag gebruiken om levens te redden.

Het onderdeel Burgerschap in de Digi-doener is gebaseerd op het Vakportaal burgerschap van SLO. SLO onderscheidt drie domeinen van burgerschapsonderwijs: democratie, participatie en identiteit. Vanuit dit perspectief werken we aan burgerschap in de Digi-doeners, meer informatie vind je [hier](#).

ETHIEK

Niet iedereen wil op de foto of video. Soms is het van levensbelang om toch drones te gebruiken, bijvoorbeeld op het strand. Is het redden van een leven belangrijker dan de privacy van alle andere mensen?

DOEL VAN DE LES

Domein curriculum 2021	Leerdoelen digitale vaardigheden	Kerdoel vak	21st century skills
1 Veiligheid en privacy in de digitale wereld DG2.2 Privacy in de digitale wereld.	1 ICT-basisvaardigheden De leerling kan omschrijven op basis van welke criteria er gekozen kan worden voor een bepaalde app of programma (niveau, interesse, functie ed).	1 Oriëntatie op jezelf en de wereld De leerling leert oplossingen voor technische problemen te ontwerpen, deze uit te voeren en te evalueren.	1 Probleem oplossen
		2 Oriëntatie op jezelf en de wereld De leerling leert zich te gedragen vanuit respect voor algemeen aanvaarde waarden en normen.	2 Kritisch denken

INTRODUCTIE

Openingslide

Slide 1, Praten met de klas

Vraag: Wie is er weleens op het strand geweest? Wie heeft er weleens in de zee gezwommen? Laat de leerlingen hier even over vertellen. Vraag vervolgens wie er weleens iemand van de reddingsbrigade heeft gezien. Wat doet de reddingsbrigade? Waar kijkt de vrouw in de hoge stoel naar?

Slide 2, Luisteren

Vertel: De reddingsbrigade bestaat uit mensen die getraind zijn om te helpen in gevaarlijke situaties, bijvoorbeeld op het strand. De reddingsbrigade helpt mensen die in de problemen komen als ze aan het zwemmen of aan het surfen zijn. Ze voorkomen dat deze mensen verdrinken, door ze snel uit het water te halen. Ook helpt de reddingsbrigade als je je ouders kwijt bent geraakt op het strand of gebeten bent door een kwal. Heeft iemand dit weleens meegemaakt?

VERDIEPING

Slide 3, Praten en denken

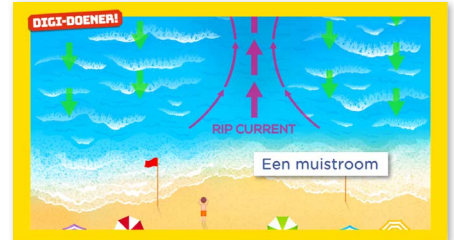
Vertel: De reddingsbrigade helpt mensen die tijdens het zwemmen in gevaar komen, maar soms kun je ook voorkomen dat je in een gevaarlijke situatie terechtkomt. Hebben jullie weleens een gekleurde vlag gezien op het strand? Zo ja, welke kleur had de vlag en weet je wat de vlag betekent?

De vlaggen op het strand kunnen verschillende kleuren hebben, die ieder een eigen betekenis hebben. Wat zou een rode vlag betekenen? (Verboden te zwemmen.) Welke kleur denk je dat de vlag heeft als het veilig is om te zwemmen? (Groen) Op de afbeelding zie je een rood met gele vlag. Weten jullie wat dit betekent? Het betekent dat de reddingsbrigade aanwezig is en op de mensen in het water let.

Slide 4, Praten en denken

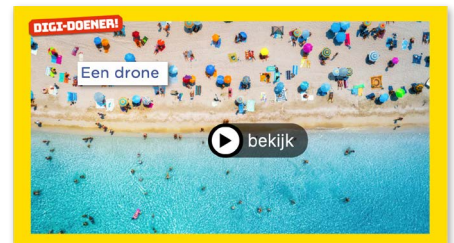
Vertel: Zelfs als er een groene vlag hangt, kan er plotseling in de zee iets veranderen waardoor het toch gevaarlijk wordt. Heb je weleens van een muistroom gehoord? In de zee liggen zandbanken, dat zijn een soort heuvels van zand. Tussen deze zandbanken in kan het water ineens harder gaan stromen. De stroom zuigt het water tussen de zandbanken door naar de zee. Als je hier net aan het zwemmen bent, dan word je meegenomen met de stroom.

Wat zou je moeten doen als je in een muistroom terechtkomt? Geef de opties: A) op je rug liggen en wegdrijven of B) tegen de muistroom inzwemmen, terug naar de kant. Het goede antwoord is A. Als je er tegenin zwemt, word je heel moe, want zo'n stroming is heel sterk! Als het lukt, kun je tijdens het drijven wel met je armen zwaaien om zo de aandacht van anderen te trekken. Als je iemand ziet die vastzit in zo'n stroming, haal dan hulp en los het niet zelf op. Je kunt dan zelf ook in de problemen komen.

Slide 5, Praten en denken

Drenkelingen en muistromen kunnen opgespoord worden met drones. Bekijk [de video](#) van het Jeugdjournaal tot 1:00 minuut. In de video zien de leerlingen een drone vliegen. Waarom is een drone handiger dan een vliegtuig of helikopter? Leg uit: Vroeger waren er nog geen drones. De reddingsbrigade keek vanaf de kant, bijvoorbeeld met een verrekijker, de zee in op zoek naar drenkelingen.

Slide 6, Praten en denken

Vertel: Een drone is handig om mensen in gevaar op te sporen. Toch is niet iedereen blij met drones in de stad of op het strand. Sommige mensen vinden het niet fijn als ze op de film of foto gezet worden. Waarom vinden sommige mensen het niet fijn als ze zomaar gefilmd of gefotografeerd worden? Vind jij het fijn als iemand je zomaar op de foto zet? Waarom wel of niet?

In 2018 is een nieuwe wet ingegaan, de AVG-wet. Dit houdt onder andere in dat je mag weigeren om op de foto of video te gaan. Dat geldt ook voor de kinderen in de klas. Sommige ouders vinden het niet fijn als hun kind op de foto gezet wordt.

Dit kunnen ze aangeven bij de leerkracht. Zijn er leerlingen in de klas die liever niet op de foto gaan of niet op de foto mogen? Hoe kun je handelen als er toch een foto gemaakt wordt, bijvoorbeeld door een leerkracht die niet weet dat je klasgenoot niet op de foto mag? Of als je een klasfoto wil maken?

Slide 7, Praten en denken

 Vertel: Het gebruiken van drones op het strand is ingewikkeld. Mensen willen rustig op het strand liggen en daarbij niet gefilmd worden, maar het redden van levens is ook belangrijk en daar is een drone erg geschikt voor. Wat vinden jullie belangrijker, het redden van levens of de privacy van de badgasten? Stel dat de beelden niet worden opgeslagen of direct verwijderd worden, zou je dan wel met een drone mogen filmen? Optioneel: Bekijk de foto eens goed, wat heeft de drone vast? Waar kun je drones nog meer voor inzetten?

DOEN

Slide 8, Praten met de klas / Doen

Verdeel het klaslokaal in twee helften: de ja-kant en nee-kant. Je noemt zo een stelling en de leerlingen kiezen of de drone geschikt is in de situatie (ja) of niet (nee). Bespreek de keuzes van de leerlingen na. Waarom is een drone wel of niet geschikt?

- Drones kunnen gebruikt worden om drenkelingen op te sporen.
- Een drone kan ingezet worden om geld, dat in het zand gevallen is, terug te vinden.
- Een drone is handig om een verdwaald kind op te sporen.
- Een drone kan gebruikt worden om de dichtstbijzijnde ijskraam te zoeken.
- *(Bedenk eventueel zelf nog een aantal stellingen of vraag de leerlingen een stelling te bedenken.)*

AFRONDING

Slide 9, Praten en denken

In deze les hebben de leerlingen meer geleerd over het inzetten van drones bij de reddingsbrigade. Vraag de leerlingen om te gaan staan als ze vinden dat het inzetten van drones een goed idee is en om te blijven zitten als ze het geen goed idee vinden. Kunnen ze dit onderbouwen?

